

Brazílie, MGS a RGS

Brazilci překládají český příběh

Matouš Hartman

Po celou dobu války visel v jednom fotoateliéru na Národní třídě snímek dvou batolat a pod ním bylo napsáno, že se v podniku fotí výhradně árijské děti. Jenže na fotce byli dva sourozenci z židovské rodiny Weiszových. Na rozdíl od mnoha jiných dětí holocaust přežili. Holčička na fotografii se jmenuje Eva Benešová a dnes svůj příběh vypráví na školách. Nechce, aby se zapomnělo na hrůzy války a také třeba na odvahu lidí, kteří pověsili fotku židovských dětí do výlohy v centru okupované Prahy.

Evu Benešovou jsem poznal před několika lety v Praze a vzniklo mezi námi přátelství. Když jsem pak začal učit krajanů v Brazílii, vzpomněl jsem si, že se podle osudů Evy Benešové natočil krátký animovaný film a vzniklo leporelo. Obojí v jednoduché češtině, která jasně popisuje temné období československých dějin. Společně s učitelkou Ivanou Jandovou u krajanů v São Paulu jsme dali dohromady dvě skupiny pokročilejších studentů, kteří by zvládli přeložit leporelo do portugalštiny a otitulkovat film.

Nápad to nebyl náhodný, protože studenti, jejichž předci přišli do Brazílie mnohdy za nelehkých okolností, se o dějiny Česka zajímají. Je to něco, co je poutá ke vzdálené středoevropské zemi. Práce to navíc byla dobrovolná a probíhala nad rámec hodin. Našli se i tací, kteří se rozhodli, že scénář nebo leporelo přeloží celé sami. Vzniklo tak více verzí, ze kterých se mohly vybírat nejvhodnější formulace.

Informace o holocaustu se často omezují na popis hrůz nebo výčet obětí. Studenti, kteří se překladové dílny zúčastnili, se setkali s reálným příběhem reálné rodiny, a navíc získali příležitost si s Evou Benešovou napsat nebo jí položit nějaký dotaz. Eva Benešová pro studenty také natočila video s poděkováním za jejich práci. Je to další kontakt, který studenti s Českem mohou mít.

Odkaz na video: <https://www.youtube.com/watch?v=5xiCSZpTawk>.

Poděkováním paní Benešové: <https://www.youtube.com/watch?v=U4dgvux20f8>.

USA, Chicago

Online workshopy pro učitele češtiny

Kristýna Horáčková

Kristýna Horáčková, která působí jako vyslaná učitelka češtiny v české škole T. G. M., připravila pro pedagogy 3 workshopy: *Specifika výuky dospělých, tipy a triky, jak vše zvládnout k všeobecné spokojenosti, Jak rozmluvit dospělé studenty a Jak na online výuku (dětí i dospělých)*.

Prezentace z workshopů naleznete zde:

<https://www.czechschoolsamerica.org/for-teachers-workshops.html>

Srbsko, Bela Crkva, Kruščice, České Selo

Novinky u českých krajanů v Srbsku

Stanislav Havel

Leden je vždy volnějším měsícem a vše se pomalu a v Srbsku ještě trochu pomaleji „rozjíždí“. I tak se podařilo uspořádat dvě větší akce.

Vítání nového roku

Vítání nového roku byl u českých krajanů vždy dobrý důvod pro vzájemné setkání. Akce se povětšinou konala v Českém domě v Českém Selu a v Kruščice a nechyběla zábava s českou muzikou. O této akci jsem slyšel legendární příběhy s povzdechem, že už dnes se nic takového neděje.

My jsme ale se starostou Českého Sela Emanuelem Veverkou rozhodli Vítání nového roku vloni obnovit. A jelikož se akce potkala s pozitivním ohlasem, tak se začátkem roku 2023 muselo vše zopakovat. A opět to byla podařená akce.

Tříkrálová koleda

Tříkrálová koleda patří zase k tradicím, která se v srbském Banátu udržela a je stará přes sto let. A také letos jste tři mudrce mohli v Kruščici vidět. Tři chlapci chodí po českých domech v Kruščici a zpívají píseň „My tři králové jdeme k vám“ a píší na dveře K M B a za to dostávají drobné dárky.

Po Třech králich chodí po vesnici také katolický kněz v doprovodu českých krajanů světit domy svěcenou vodou. Na příchod kněze se čeští krajané velmi těší a jedná se o velmi přátelská setkání.

Chorvatsko, Daruvar a okolí

Leden v Chorvatsku

Bohdana Pěva Šolcová

Vincekovo (svátek sv. Vincence)

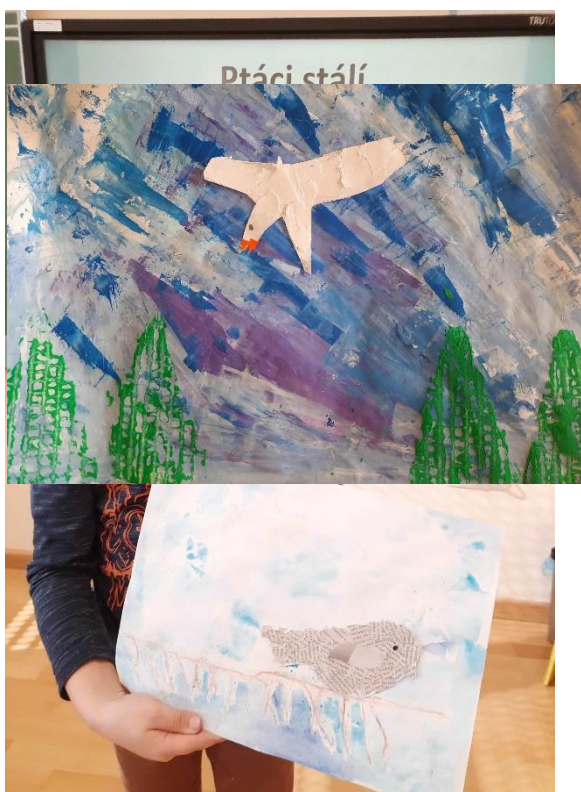

Měsíc leden patřil vinařům, neboť na svátek sv. Vincence vstupují vinaři poprvé od sklizně do vinohradu, kde s farářem žehnají vinné révě a předpovídají budoucí úrodu. Do vinohradu se vstupuje s muzikou, kterou letos obstarali tamburaši z nedaleké obce Sirač. Návštěvníci akce, kde nechyběli místní krajanští vinaři, se po požehnání církevním i světským odebrali do zemědělské usedlosti rodiny Kovačevićů, kde se zahřívají svařeným vínem, slaninou a fazolovým gulášem, který uvařil pan Novák, majitel pily. Kdo chtěl vyzkoušet netradiční nechorvatskou úpravu buřtu, dostal klacek a mohl si buřt opéct na ohni. Zvláště chorvatští návštěvníci museli být instruováni „jak na to“. My Češi z České republiky jsme jim velmi ochotně předali své „know how“, které jsme získali u českých táboráků.

Ptáci v zimě

Leden také patřil tématu *Ptáci v zimě*. V českých i chorvatských školách, kde probíhá výuka češtiny v modelu C, jsem se mu věnovala v tříhodinovkách, během nichž jsme si s dětmi povídali o životě různých druhů ptáků, jejich stavbě těla atd. Nezapomněli jsme si připomenout, proč stálé ptáky v zimě přikrmujeme a jakou potravu jim nabízíme. Naše téma přešlo do výtvarné tvorby, v níž každá třída vyzkoušela některou netradiční výtvarnou techniku. Největším hitem se stala malba špachtlí, které pro děti vyrobil můj manžel.

Český jazyk v mateřských školách

Česky se neučí pouze děti v České mateřské škole Ferda Mravenec v Daruvaru a v České mateřské škole v Končenicích, ale také v chorvatské mateřské škole v Mezurači, kam dojíždím k několika málo dětem, které se učí česky dvě hodiny týdně. Mezuračské děti si velmi oblíbily písničku *Pec nám spadla* a hudebně-pohybovou hru *Zlatá brána*.

Mateřská škola Mezurač

Krajanské divadlo

Se dvěma Českými besedami intenzivně pracuji na nastudování divadelních her, které bychom v březnu rádi představili na přehlídce krajanských divadelních skupin v Lipovci. Česká beseda Viroviticko-podravského kraje (ČB VPK), která nevlastní Český dům, získala od města Virovitice jednu místnost k užívání, takže jsme se mohli přestěhovat s našimi besedními věcmi z kanceláře, kde jsme se doposud scházeli, do prostoru, který je o něco větší. Stále se ale potýkáme během divadelních i tanečních zkoušek s nedostatkem místa.

Z divadelní zkoušky ČB VPK v novém prostoru

